

ГРАД ВИНА НА ОБАЛИ РЕКЕ ДОУРО

Порто је диван град који ће вас заувек освојити живописним квартовима и улицама које причају причу о турбулентној историји. У њему ћете пробати нека од најбољи светских вина, видети најлепше барокне цркве и удисати мирис океана који се осећа на сваком кораку

Пише НАТАША ВУКОВИЋ
Фото NATANIA TRAVEL

Порто, други португалски град по величини после Лисабона, налази се на северу земље, дуж реке Доуро и његов западни део протеже се до Атлантског океана. Његово име потиче од назива староримског града на истом месту који се звао *Portus Cale*, а из истог периода потиче и назив државе Португал. Португалци су често град називали једноставно Порто, што значи лука, додајући члан *o* испред имена града. То је разлог што се у данашње време у неким земљама користи израз *Oporto*.

Шта треба видети у Порту

Због благе климе и богатог садржаја, Порто је последњих година постао омиљена туристичка дестинација. То је уједно био и први град који смо моја група и ја посетили током организоване португалске туре. Центар града удаљен је неких пола сата возње од међународног аеродрома. Зависно од ваших интересовања, довољни су један или два дана да обиђете све најважније знаменитости. Ми смо истраживање започели посетом необичном парку *Jardim do Palacio de Cristal* који крије један од најлепших погледа на Порто, реку Доуро и део града *Vila Nova de Gaia*. У парку се налазе *Palacio de Cristal*, здање округлог облика, баште са ружама, фонтане, разне врсте дрвећа, а можете видети и прелепе паунове који слободно шетају и позирају посетиоцима. На западном излазу из парка налази се Музеј романтике.

Највећу авенију у центру града под називом *Avenida dos Aliados* красе импресивне зграде у неокласичном стилу, окружене травњацима и дрвећем, као и кафићима, бутицима, хотелима и банкама. На врху авеније налази се Градска кућа, а главне тргове *General Humberto Delgado Square* и *Liberdade Square* красе статуа краља Дом Педра IV.

Нова зграда берзе *Palacio da Bolsa* представља важан историјски споменик који је у 19. веку саградило Градско трговачко удружење. Најважнији део палате је Арапска соба, саграђена између 1862. и 1880. године и декорисана по угледу на чувену палату Алхамбра из шпанског града Гранаде.

Цркве и катедрале

С обзиром на то да у Португалу већину становништва чине католици, широм земље налазе се бројне цркве и катедрале. Готово све изгледају невероватно, а многе од њих су украшене ажулежосима, чувеним плаво-белим плочицама које су један од препознатљивих симбола Португала. Поред нове зграде берзе видећете познату цркву *Igreja de São Francisco* која слови за најистакнутији готички споменик у Порту. Њена унутрашњост је фасцинантна – барокни детаљи из 17. и 18. века израђени су у дуборезу и покривени чистим златом!

Катедрала *Sé* је званично најстарија и зато представља један од најважнијих споменика у Порту. Саграђена је у 12. веку, у романском стилу, са оригиналним кулама-близнакињама и средњовековним зидинама. У периоду између 14. и 15. века додат јој је прозор у готском стилу, као и врата и високи олтар. Најлепши део катедрале је онај на бочној фасади, дело италијанског архитекте Николау Насонија, који је 1736. године додао елегантну барокну лођу украшену ажулежосима. У овој катедрали 1387. године венчали су се краљ Жоао I Португалски и Филипа од Ланкастера, и тај брак представља симбол дугогодишњег војног савеза између Португала и Енглеске.

Црква *Igreja do Carmo* саграђена је средином 18. века у барокном стилу, а ажулежосима је прекривена 1912. године. Поред ње налази се још једна црква, *Igreja dos Carmelitas*, саграђена средином 17. века.

За ове две цркве постоји једна интересантна прича. Наиме, оне су раздвојене уском кућицом, широком свега један метар, с намером да цркве не деле исти зид, односно да се спречи контакт између часних сестара цркве *Igreja dos Carmelitas* и монаха *Igreja do Carmo*. Кућица је исељена око 1980. године.

Шетајући даље по Порту дошли смо до *Klerigos* комплекса који се састоји од цркве, торња и музеја из 18. века. Одликује их барокни стил и саграђени су за Клеригос братство. Импресивни торањ висок је 75 метара, а до његовог врха води свега 240 степеника.

Филмска књижара

У близини *Klerigos* торња, налази се једна од најлепших књижара на свету – *Livraria Lello & Irmao*. Оригинална књижара потиче из 1881. године, када су два брата, Хозе и Антонио Лело, основали фирму за трговину и издавање књига. Ентеријер књижаре је задивљујући – централни део заузимају кружне степенице обојене у црвено и оивичене дрвеном оградом које

повезују галерију са спратом. Изнад њих, на кровном делу, налази се велики правоугаони витраж. Многи то не знају, али ова јединствена књижара била је инспирација J.K. Rowling за чувену сагу о Харију Потеру. Ова књижевница је један део свог живота провела у Порту где је предавала енглески, а посета овој библиотеци је *кривац* за фантастичан серијал књига и филмова познат широм света.

Железничка станица

Порто се може похвалити и једном од најлепших железничких станица на свету. *Estação Ferroviária de Sao Bento* саграђена је на месту некадашњег истоименог бенедиктанског манастира. Станицу је дизајнирао португалски архитекта

Хозе Маркес да Силва, а 1916. године отворена је за саобраћај. Ентеријер је задивљујући – зидове хола осликао је Хорхе Колако са 20.000 плаво-белих плочица, ажулежоса. Композиције плочица представљају сцене португалских историјских битака, укључујући и ону која приказује битку када је Принц Хенрик Морепловац освојио Сеуту у северној Африци.

Шопинг тура

Ако сте расположени за шопинг, онда свратите до улице *Rua Santa Catarina*. То је најважнија пешачка зона у граду дуга око 1.500 метара, а у њој можете пронаћи радње популарних светских, али и локалних брендова, занимљиве кафиће и ресторани. У овој улици налази се и прелепа црква *Capela das Almas* или *Capela de Santa*. Позната и као *Црква душа* и она је комплетно покривена плаво-белим плочицама изворног назива *azulejos*.

Након шетње и шопинга, право је задовољство направити паузу у једном од најлепших и најпопуларнијих кафића у Порту, кафеу *Majestic* у улици Санта Катарина. Отворен је у децембру 1921. године и за кратко време постао је омиљено место градске елите. У њему вас чека *Belle Époque* атмосфера у којој доминирају кожане гарнитуре и лакирано дрво. Плафон је украшен гипсаном фигурама, а зидови су прекривени фламанским огледалима. Током наше посете, у углу кафеа један човек је свирао клавир. Таква дивна сцена, па још у једном од најстаријих кафића у Порту, уз кафу и познату португалску посластицу *Pastel de nata* који се прави од жуманцета, ваниле и цимета, била је заслужна да осетимо пун ужитак!

Светска баштина

Шетајући даље по Порту, стигли смо до Принчеве куће смештене у једну од улица чувеног кварта Рибейра. Ова раскошна камена зграда саграђена је 1325. године за потребе краљевске породице, а 1394. у њој се родио чувени Принц Хенрик Морепловац. Некада се користила и као царинарница за робу која је стизала морским путем и у Порту упловљавала преко реке Доуро, а данас се у њој налазе Градски и Средњовековни музеј. Рибейра је иначе један од најстаријих квартава Порте, који је 1996. уврштен на листу Унескове светске баштине. У Бареду, историјском делу Рибейре, налази се најстарија мала кула-кућа из 13. века. Овај живописни део Порте, који је некада био трговачки центар града са великим доковима на којима су пристајали бродови, красе разнобојне куће, уске

поплочане улице и цео низ оригиналних ресторана и кафе-баров. Успињача (*Elevador da Ribeira*) повезује Рибеиру са Баредом, а ово превозно средство користе и локално становништво и туристи.

Шетња поред обале реке Доуро је право уживање. Осећај је као у филму у којем сценографију чине уске куће окренуте у интензивне нијансе ведрих боја и на чијим балконима се суши веш. Кад се уморите од шетње, можете се освежити чувеним *Porto* вином и пробати локалне специјалитете у оближњим баровима и ресторанима или купити карту за неки од туристичких бродића и отиснути се на крстарење реком Доуро.

Једно од главних обележја Портоа јесте и импресивни челични мост *Ponte Dom Luis I*, дугачак преко 200 метара и висок 72 метра. Саградио га је 1886. године Теофил Сејриг, асистент чувеног градитеља Ајфелове куле Густава Ајфела. У доњем делу моста одвија се друмски саобраћај, а на горњем нивоу саобраћа метро линија. Тротоар за пешаке постоји на оба нивоа, са којих се пружа спектакуларан поглед на реку и град.

Винска тура

Када се пређе мост *Ponte Dom Luis I*, стиже се у квартал *Vila Nova de Gaia*, познат као највеће винско складиште које потиче из 17. века. Први подрум вина на који се наилази јесте винарија *Burmester* у којој смо ми уживали

у фантастичним *porto* винима. Иначе, вина са ознаком *porto* могу носити овај назив само ако су складиштена и одстајала у магацинима у овом месту. То су вина богатих и интензивних арома и укуса, а производе се од грожђа које се узгаја и прерађује у долини Доуро, у северном делу Португала. А када сте у Португалу, пробајте и *Vinho verde* или *зелено вино*. Реч је о вину које се производи и од белог и од црног грожђа, а назив *зелено* заправо симболично указује да је у питању младо вино, освежавајућег укуса са роком трајања до годину дана.

Порто у срцу

Порто је постао један од мојих омиљених градова. Старе разнобојне зграде, уске улице, прелепе цркве украшене ажурним детаљима, обала реке Доуро, мирис Атлантског океана и неодољиви укус *porto* вина, призори су који заувек остају у сећању. А тужни звуци фадо музике која се пева из срца, успомене из овог града чине романтичним и неодољивим. ■

